

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență :

Președinte

Petru Ursache,

Judecători

Iurie Diaconu, Ghenadie Nicolaev,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare împotriva sentinței Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 15 iulie 2011 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2013, declarate de procuror, de avocatul Moloșag Natalia în numele părților vătămate Radu Oxana și Radu Ludmila, de avocatul Mazniuc Victor, de inculpații

Dovbuș Vitalie Vasile, născut la 15 mai 1976, originar și locuitor al mun. Chișinău, bd. Dacia 38, ap.96, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;

Țurcanu Mariana Tudor, născută la 28 iulie 1983 în s. Cornești, r-nul Ungheni, domiciliată în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu 22/1a, ap. 403, cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale;

Termenul de examinare a cauzei

în instanța de fond: 30 aprilie 2010 – 15 iulie 2011,

în instanța de apel: 22 februarie – 03 mai 2012,

în instanța de recurs: 19 iulie – 23 octombrie 2012,

în instanța de apel: 13 noiembrie 2012 – 13 martie 2013,

în instanța de recurs: 26 iunie – 11 septembrie 2013;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 15 iulie 2011, Dovbuș Vitalie a fost condamnat în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c), 90 Cod penal la 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de colaborator de poliție pe un termen de 5 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani.

Țurcanu Mariana a fost condamnată în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c), 90 Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de colaborator de poliție pe un termen de 5 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani.

2. În fapt, instanță de fond a constatat următoarele că inculpatul Dovbuș Vitalie, deținând funcția de polițist al Centrului Arest Administrativ al CGP, mun. Chișinău în baza ordinului nr. 138 din 13.02.2009, fiind persoană cu funcție de răspundere în baza prevederilor art. 123 Cod penal, la 08 aprilie 2009, aproximativ ora 02:40, acționând la indicația conducerii CGP mun. Chișinău, urmărind scopul de a intimida și de a provoca, în mod intenționat, dureri și suferințe psihice părților vătămate Radu Oxana și Radu Ludmila, care au fost reținute în baza proceselor verbale de reținere nr. 041786 și 041743 din 08 aprilie 2009 contrar prevederilor art. 250 Cod contravențional, le-a indicat să se dezbrace cu pielea goală în timpul controlului efectuat până la plasarea în celule.

Țurcanu Mariana, deținând funcția de polițist în Batalionul Serviciului Escortă și Pază al CGP, mun. Chișinău în baza ordinului nr.17 din 13.02.2009, fiind persoană cu funcție de răspundere în baza prevederilor art. 123 Cod penal, de comun acord și împreună cu polițistul Centrului Arest Administrativ al CGP, mun. Chișinău, Dovbuș Vitalie, la 08 aprilie 2009, aproximativ ora 02:40, acționând la indicația conducerii CGP, mun. Chișinău, urmărind scopul de a intimida și de a provoca, în mod intenționat, dureri și suferințe psihice părților vătămate Radu Oxana și Radu Ludmila, care au fost reținute în baza proceselor verbale de reținere nr. 041786 și 041743 din 08 aprilie 2009 contrar prevederilor art. 250 Cod contravențional, le-a indicat să se dezbrace cu pielea goală în timpul controlului efectuat până la plasarea în celule.

Instanța a relevat că părțile vătămate, fiind de genul feminin, aflându-se în custodia Comisariatului General de Poliție, mun. Chișinău, în sediul Centrului de Arest Administrativ, au fost percheziționate corporal de către inculpați, inclusiv și de Dovbuș Vitalie care este de genul masculin. Părțile vătămate au fost impuse forțat să se dezbrace pînă la piele în prezența mai multor colaboratori ai CGP Chișinău de genul masculin.

Inculpații au efectuat procedura de percheziție și control corporal, contrar prevederilor art. 250 Cod cu privire la contravențiile administrative, care expres stipulează că controlul corporal poate fi efectuat de către persoană împuternicită pentru aceasta, de același sex cu cel supus controlului și în prezența a doi martori de același sex.

Cu consimțămîntul tacit al inculpatei Țurcanu Mariana, inculpatul Dovbuș Vitalie a participat la efectuarea procedurii de percheziție și control corporal obligînd părțile vătămate să se dezbrace de toate hainele, să stea cu pielea goală în fața lor, să facă exerciții înjositoare, intimidîndu-le și înjosind demnitatea lor umană și de femeie.

Potrivit listei colaboratorilor Centrului arest administrativ și IDP al CGP mun. Chișinău inculpatul Dovbuș Vitalie a fost prezent la serviciu la 7 și 8 aprilie 2009.

Conform art. 3 CEDO, a Protocolului de la Instambul și a jurisprudenței CtEDO relevată în cauza Irlande c/Royaume-Uni, tratamentul aplicat unei persoane poate fi

calificat „degradant” atunci cînd creează acesteia sentimente de teamă, de neliniște, de inferioritate, de natură de a o umili, a o înjosi, de a-i înfrînge astfel rezistența fizică și morală în scopul de a o impune forțat să efectueze anumite acțiuni contra voinței ei. Violența exercitată asupra unei persoane, depășind un anumit nivel, poate reprezenta ca un tratament degradant. Nimic nu probează existența unei veritabile intenții de a umili sau înjosi persoana. Totuși, dacă trebuie ținut seama de problema de a se ști în ce măsură scopul tratamentului era de a umili sau înjosi victima, absența unui asemenea scop nu ar putea exclude într-o manieră definitivă constatarea unei încălcări a art. 3 CEDO.

Instanța de fond a concluzionat că inculpații, prin acțiunile premeditate de impunere forțată a părților vătămate de a se dezbrăca pînă la piele în prezența colaboratorilor de poliție de gen masculin și percheziția lor corporală efectuată de către un colaborator de genul masculin, au depășit nivelul de gravitate a normalului, au adus atingere gravă demnității părților vătămate prin umilință și înjosire, acțiuni ce constituie un tratament degradant, care cade sub incidența art. 3 CEDO.

Reieșind din probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată, instanța a ajuns la concluzia că, prin fapta sa, inculpații au săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, adică provocarea, în mod intenționat, a unei dureri sau suferințe puternice, fizice și psihice persoanelor, în special cu scopul de ale intimida sau de a face presiuni, săvârșită de două sau mai multe persoane.

Circumstanțe care agravează răspunderea inculpaților, conform art. 77 Cod Penal, nu au fost stabilite.

Circumstanțele care atenuază răspunderea inculpaților în sensul prevederilor art. 76 Cod penal, este faptul că ei nu au antecedente penale și sunt caracterizați pozitiv la locul de muncă.

La individualizarea pedepsei instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 alin. (1) Cod penal și anume, că scopul pedepsei penale este restabilirea echității sociale, corijarea condamnaților, prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de ei, cât și de alte persoane, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpaților, de circumstanțele cauzei ce atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora.

În contextul circumstanțelor expuse, instanța a considerat că în privința inculpaților este posibil de aplicat prevederile art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite.

3. Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpații să fie condamnați în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal la cîte 7 ani închisoare cu executare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de polițist pe un termen de 5 ani, fiecare.

Recurentul a invocat că instanța de fond incorect a aplicat față de inculpatul Dovbuș V. prevederile art. 90 Cod penal. Prescripțiile acestui articol pot fi aplicate în cazul pedepsei sub formă de închisoare de pînă la 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, dar inculpatului menționat instanța i-a stabilit o pedeapsă de 6 ani închisoare.

Pedepsele aplicate inculpaților sunt prea blânde, instanța nu a ținut cont că inculpații au comis o infracțiune gravă, că fiind persoane care în virtutea atribuțiilor de serviciu sunt garantul respectării drepturilor și libertăților persoanelor au comis ei însăși acțiuni ce încalcă aceste drepturi, nu au conștientizat fapta ce li se incriminează și urmările provocate de aceste acțiuni.

Instanța de fond nu a stabilit circumstanțe pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

3.1. Avocatul Berdeu Ruslan și inculpatul Dovbuș Vitalie la fel au declarat apel, cerînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri, prin care ultimul să fie achitat.

Apelanții au indicat că circumstanțele pe care prima instanță le consideră constatate nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, iar concluziile ei vin în contradicție cu circumstanțele cauzei, fiind bazate în mod exclusiv și unilateral pe depozițiile părților vătămate.

3.2. Au declarat apel și avocatul Mazniuc Victor împreună cu inculpata Țurcanu Mariana, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri, prin care ultima să fie achitată.

Apelanții au specificat că analiza componentei infracțiunii de tortură, raportată la acuzațiile aduse, permite concluzionarea absenței componentei de infracțiune în acțiunile incriminate inculpatei, că probatoriu administrat la etapa urmăririi penale și cel obținut în cadrul ședinței judiciare nu confirmă corespunderea acțiunilor ei elementelor stipulate în legea penală incriminată, nefiind dovedită provocarea, în mod intenționat, a unei dureri sau suferințe puternice, fizice ori psihice părților vătămate cu scopul de a obține de la acestea informații sau mărturisiri sau de a le pedepsi pentru un act comis, sau de a le intimida.

În materialele cauzei nu există careva act procesual întocmit de către inculpată ce ține de înlăptuirea controlului corporal în privința părților vătămate, iar acestea au declarat că acțiunile de impunere de a se dezbrăca și întocmirea proceselor-verbale cu referire la controlul corporal au fost efectuate de o altă persoană decât inculpata.

Sunt sterile acuzațiile potrivit cărora „cu consimțămîntul tacit al inculpatei Țurcanu Mariana, inculpatul Dovbuș Vitalie a participat la efectuarea procedurii de percheziție și control corporal”, mai mult ca atît, acordul sau dezacordul, tacit sau verbal al inculpatei nu era opozabil, în cazul constat că aceasta acționa subordonat la indicația conducerii CGP Chișinău, iar procesele-verbale nr. 041786 din 08.04.2009 și nr. 041743 din 08.04.2009 de reținere administrativă, control corporal și control al obiectelor persoanei reținute, sunt întocmite de persoane împuternicite în grade de ofițeri de poliție.

3.3. Și avocatul Moloșag Natalia a declarat apel în numele ambelor părți vătămate, cerînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpaților să le fie aplicată pedeapsa închisorii, cu executare.

Apelantul a invocat că instanța de fond nu a ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii comise de inculpați, de circumstanțele în care a fost săvîrșită crima, de gravitatea ei, de personalitatea inculpaților. Pedeapsa aplicată ultimilor nu este echitabilă și proporțională faptelor comise, și nu va servi la corectarea lor. Inculpații nu au recunoscut vinovăția, continuă să activeze în poliție. Mai mult, inculpatul

Dovbuș Vitalie a încercat să inducă în eroare instanța, susținând că nu s-a aflat în comisariat la momentul evenimentelor incriminate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2012, apelurile declarate de procuror, de avocatul Moloșag Natalia, de inculpata Țurcanu Mariana și avocatul Mazniuc Victor au fost respinse, ca nefondate.

Apelul inculpatului Dovbuș Vitalie și avocatului Berdeu Ruslan a fost admis, casată sentința în partea stabilirii pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre.

Inculpatului Dovbuș Vitalie, recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute la art. 309¹ alin. (3) lit. c), 90 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de polițist pe un termen de 5 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 5 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a relevat că prima instanță just a constatat circumstanțele de fapt și de drept privind infracțiunea incriminată inculpaților.

Totodată, prima instanță incorect a aplicat față de inculpatul Dovbuș Vitalie prevederile art. 90 Cod penal, deoarece anterior i-a stabilit pedeapsa de 6 ani închisoare, maximul pedepsei prescris în articolul menționat fiind de 5 ani închisoare.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, solicitînd casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanța de fond nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzatorului și a apreciat greșit circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpaților.

5.1. Avocatul Gribincea Vlad la fel a declarat recurs ordinar în numele ambelor părți vătămate, cerînd casarea hotărîrilor judecătorești și pronunțarea unei hotărîri prin care inculpaților să le fie aplicată pedeapsa închisorii, cu executare.

Recurentul a menționat că aplicarea față de inculpați a prevederilor art. 90 Cod penal este inadecvată și contravine jurisprudenței CtEDO. Inculpații nu recunosc vina și nu au despăgubit părțile vătămate.

5.2. Și inculpatul Dovbuș Vitalie a declarat recurs ordinar, solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești și pronunțarea unei hotărîri, prin care să fie achitat.

Recurentul a indicat că hotărîrile contestate sunt neîntemeiate, bazate doar pe presupuneri.

5.3. A declarat recurs ordinar și inculpata Țurcanu Mariana, cerînd casarea hotărîrilor judecătorești și pronunțarea unei hotărîri, prin care să fie achitată.

Ea a specificat că ea personal nu a perchezitionat părțile vătămate și nu a efectuat acțiuni asupra acestora de intimidare.

6. Conform deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 23 octombrie 2012, toate recursurile au fost admise, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a constatat că instanța de apel nu s-a expus asupra chestiunii cu privire la termenul de declarare a apelurilor, repunerea în termen și apelul depus peste termen.

Din materialul cauzei rezultă că sentința a fost pronunțată la 15 iulie 2011, apelul inculpatului Dovbuș Vitalie a fost declarat la 22 iulie 2011 și completat la 13 decembrie 2011, apelul inculpatei Țurcanu Mariana a fost declarat la 25 iulie 2011 și completat la 12 decembrie 2011, apelul procurorului a fost declarat la 27 decembrie 2011, iar apelul avocatului Moloșag Natalia a fost declarat la 02 ianuarie 2012.

Analizînd situația cu privire la termenul procedural exercitat de părți, se observă cazul în care apelul este declarat după expirarea termenului prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală. Contrar prevederilor art. 403 și 404 Cod de procedură penală, instanța de apel n-a soluționat chestiunea cu privire la termenul procedural ce vizează apelul, adică n-a constatat motivele ce au determinat termenele cu privire la apel și, respectiv, n-a repus în termen apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, precum și n-a constatat circumstanțele apelului peste termen.

7. Prin decizia Curții de Chișinău din 13 martie 2013, apelul avocatului Mazniuc Victor și a inculpatei Țurcanu Mariana a fost respins ca nefondat.

Apelurile procurorului, avocaților Moloșag Natalia, Berdeu Ruslan și a inculpatului Dovbuș Vitalie au fost admise, casată parțial sentința în latura pedepsei și pronunțată o nouă hotărîre.

Inculpatului Dovbuș Vitalie, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare, aplicată inculpatului Dovbuș Vitalie, pe un termen de probă de 5 ani.

În temeiul art. 62 alin. (3), 90 alin. (5) Cod penal, inculpaților Dovbuș Vitalie și Țurcanu Mariana, pe perioada termenului de probă, le-a fost aplicat pedeapsa complementară sub formă de a cîte 240 ore de muncă neremunerată, fiecare, în folosul comunității.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a remarcat că toate apelurile sunt declarate în termenul legal, că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinînd probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, just concluzionînd vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, dar a comis o eroare de fapt privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Fapta constatată de instanța de fond în seama inculpatului Dovbuș Vitalie nu corespunde semnelor componenței de infracțiune, ceea ce echivalează cu eroare de fapt. Prin înlăturarea ei nu se depășesc limitele învinuirii, de vreme ce prin apelul avocatului Moloșag Natalia, declarat în numele părților vătămate este criticată sentința și cât privește starea de fapt.

Din ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu rezultă că inculpatul Dovbuș Vitalie a comis fapta prevăzută la art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal împreună cu inculpata Țurcan Mariana.

Din analiza textului incriminator, ce se relevă în materialele cauzei penale Colegiul penal a constat că inculpatul Dovbuș Vitalie, deținând funcția de polițist al Centrului Arest Administrativ al CGP m. Chișinău al MAI, în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne al R. Moldova nr. 138 ef, din 03.09.2007, fiind persoană cu funcție de răspundere, de comun acord și împreună cu Țurcanu Mariana, polițist al Batalionului Serviciului Escortă și pază al CGP m. Chișinău, la 08 aprilie 2009, ora 02:30, urmărind scopul de a intimida și de a provoca, în mod intenționat, dureri și suferințe puternice psihice lui Radu Oxana și Radu Ludmila, care au fost reținute în baza procesului verbal de reținere administrativă nr. 041786 din 08.04.2009 și, respectiv, procesului verbal de reținere administrativă nr. 041743 din 08.04.2009, încălcând prevederile art. 250 Cod cu privire la contravențiile administrative (redacția 1985), care stipulează că controlul corporal poate fi efectuat de către persoana împuternicită pentru aceasta, de același sex cu cel supus controlului și în prezența a doi martori asistenți de aceeași sex, le-a indicat să se dezbrace cu pielea goală în timpul controlului corporal efectuat până la plasarea prin celule. Acestea, refuzând să se dezbrace, au fost înjurate, intimidat și sub presiune s-au dezbrăcat cu pielea, provocându-le în circumstanțele menționate dureri și suferințe puternice psihice.

Pe parcursul judecării cauzei nu au fost constatate temeuri de a aprecia critic declarațiile părților vătămate, cu atât mai mult că ele și-au susținut afirmațiile în timpul confruntării cu inculpații, iar martorul Marcel – inspector principal din cadrul Direcției Investigații și Securitate Internă a MAI – a declarat că *„părțile vătămate au arătat deodată la fotografia inculpatului, în momentul prezentării pozelor colaboratorilor de poliție”*.

Toate afirmațiile că acțiunile inculpatei Țurcanu Mariana nu alcătuiesc componenta infracțiunii incriminate deoarece ea doar a asistat la efectuarea controlului corporal a cinci fete, se combat prin declarațiile părților vătămate, martorilor acuzării care au confirmat faptul efectuării de către inculpată a controlului corporal a părților vătămate nude, în prezența a trei bărbați polițiști, acestea fiind văzute și din coridor prin ușa întredeschisă.

Mai mult, și martorul apărării Milea Ion a lămurit instanței că el a fost persoana ce a rugat-o pe Țurcan Mariana să se ducă la Izolatorul de Detenție Provizorie pentru a efectua controlul corporal a cinci fete reținute și escortate la CGP m. Chișinău, spunându-i să atragă atenția dacă ele au urme de violență fizică.

Din probele administrate de acuzare și cercetate de instanțele de judecată rezultă indiscutabil că inculpata Țurcanu Mariana a acționat de comun acord și împreună cu inculpatul Dovbuș Vitalie, ambii încălcând prevederile art. 250 CCA (1985), deoarece fiind polițiști, adică persoane cu funcție de răspundere, au efectuat controlul corporal a părților vătămate, impunându-le să se dezbrace nud în prezența unei persoane de gen masculin, care a întocmit și procese verbale ce ulterior au dispărut.

Neîntemeiată este și afirmația apelanților că fișele medicale eliberate de Centrul de Reabilitare a victimelor torturii „Memoria” nu pot fi admise ca probe, or art. 93 alin. (2) p. 5) Cod de procedură penală prevede că în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate și prin intermediul documentelor, fișele indicate fiind un asemenea document.

Instanța de fond corect a reținut prin prisma art. 3 CEDO că inculpații, prin acțiunile premeditate de impunere forțată a părților vătămate de a se dezbrăca până la piele în prezența colaboratorilor de poliție de gen masculin și percheziția corporală de către un colaborator bărbat, au depășit nivelul de gravitate a normalului, au adus atingere gravă demnității părților vătămate prin umilință și înjosire, acțiuni ce constituie un tratament degradant, prevăzut de norma nominalizată. Inculpații au săvârșit un act de tortură sexuală, făcându-se trimitere la Protocolul de la Istanbul, conform căruia *tortura sexuală debutează cu dezbrăcatul* forțat, care în multe țări reprezintă factor constant în situațiile de tortură. Nimeni nu este atât de vulnerabil ca în momentul în care este gol și neajutorat, nuditatea mărește teroarea psihologică a fiecărui aspect al torturii din cauza faptului că există întotdeauna pericolul potențial de a fi abuzat, violat. Amenințările la nivel verbal, abuzul și batjocorirea sunt parte de asemenea a torturii sexuale, deoarece sporesc umilirea și aspectele ei degradante, toate acestea fiind parte din peisajul acestui procedeu. Și în toate aceste cazuri se consideră a fi tortură.

În fine, acțiunile inculpaților corect au fost încadrate în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, ca tortură manifestată prin provocarea, în mod intenționat, a unei dureri sau suferințe puternice, fizice și psihice persoanelor, în special cu scopul de ale intimida sau de a face presiuni, săvârșită de două sau mai multe persoane.

Inculpații au comis o infracțiune gravă, dar sunt caracterizați pozitiv, nu au antecedente penale.

Circumstanțe ce le agravează răspunderea penală nu au fost constatate.

În asemenea împrejurări, instanța de apel a conchis că scopurile propuse la art. 61 alin. (2) Cod penal în cazul inculpatului Dovbuș Vitalie vor fi atinse prin stabilirea pedepsei de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul MAI pe un termen de 5 ani, dar cu dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani.

Cuantumul pedepsei și modalitatea de executare a ei, apreciat de instanța de fond ca fiind necesar și echitabil în cazul inculpatei Țurcan Mariana Tudor, a fost corect individualizată, neexistând temeiuri în cazul ambilor inculpați de a-i trimite să execute pedeapsa aplicată în locurile de recluziune.

Totodată, instanța de apel a ajuns la concluzia da a aplica inculpaților, prin prisma art. 62 alin. (3) și art. 90 alin. (5) Cod penal, o pedeapsă complementară pe perioada termenului de probă, sub formă de a câte 240 de ore muncă neremunerată în folosul comunității.

8. Procurorul, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate în latura pedepsei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul a indicat că instanța de apel, pronunțând o decizie de condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a atins scopul principal, prevăzut în art.61 Cod penal, de corectare a condamnăților, de prevenirea comiterii unor noi infracțiuni de către ei alte persoane.

Instanța a aplicat inculpaților o pedeapsă prea blândă și nu a ținut cont de faptul că inculpații au săvârșit o infracțiune gravă, nu au demonstrat nici o urmă de

remușcare pe parcursul procedurilor, negînd în permanență vina și aplicarea torturii față de părțile vătămate, de faptele comise și consecințele acestora, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise.

Inculpații, prin acțiunile premeditate de impunere forțată a părților vătămate de a se dezbrăca pînă la piele în prezența colaboratorilor de poliție de gen masculin și a percheziția corporală de către un colaborator masculin, au depășit nivelul de gravitate a normalului, au adus atingere gravă demnității acestora, prin umilință și înjosire, acțiuni ce constituie un tratament degradant, fapte ce cad sub incidența art. 3 CEDO, adică au săvîrșit un act de tortură sexuală.

Instanța era obligată să indice care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate atenuante și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc temei pentru aplicarea art. 90 Cod penal. Instanța de fond și apel, la stabilirea pedepsei inculpaților, au încălcat dispoziția art. 90 Cod penal și anume în dispozitivul sentinței și al deciziei inculpatului nu i s-au stabilit careva interdicții.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

8.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Moloșag Natalia în numele părților vătămate, cerînd casarea hotărîrelor judecătorești și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie exclusă aplicarea față de inculpați a prevederilor art. 90 Cod penal.

Recurentul a specificat că aplicarea unei pedepse blînde în cazul de tortură a fost criticată în hotărîrea CtEDO din 20 octombrie 2009, în cauza Valeriu și Nicolae Roșca c. Moldovei.

La aplicarea pedepselor minime inculpaților s-a urmărit un singur scop – suspendarea ulterioară a pedepsei cu închisoarea.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

8.2. Avocatul Mazniuc Victor și inculpata Țurcanu Mariana la fel au declarat recurs ordinar, solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care ultima să fie achitată, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Recurenții au invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra caracterului ilegal și neîntemeiat al hotărîrii atacate, că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, că instanța nu a cercetat nemijlocit sub toate aspectele probatoriu administrat, că există cauze care înlătură caracterul penal al pretinsei fapte – art. 40/1 Cod penal, că instanța s-a manifestat în favoarea acuzării și nu a auzit argumentele părții apărării.

În scopul dării unei noi aprecieri a probelor, apărarea a cerut instanței de apel cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță, a declarațiilor părților vătămate, martorilor Jalbă T., Botnari M., Scorici O., inculpatului Dovbuș V., cercetarea și recunoașterea în calitate de corpuri delictive a proceselor verbale nr. 041786 din 08.04.2009 și nr. 041743 din 08.04.2009 de reținere administrativă, controlul corporal și al obiectelor, deoarece în acestea sunt expuse circumstanțe care

au importanță pentru cauză – controlul corporal al părților vătămate a fost efectuat de alte persoane, dar nu de inculpați.

În cadrul judecării cauzei s-a constatat că inculpata, asistând la efectuarea controlului corporal al persoanelor reținute, înfăptuit de către alte persoane, a acționat la indicația conducerii CGP (textul învinuirii), deducem că sergentul inferior M. Țurcanu, fiind subordonat, a executat ordinele și dispozițiile superiorilor, fapt ce exclude comiterea infracțiunii de către inculpată, existând o cauză care înlătură caracterul penal al faptei, stipulată la art. 35 lit. f), art. 40/1 alin. (1) Cod penal.

Atrocitățile declarate de părțile vătămate nu au fost comise de inculpată, iar organul de urmărire penală, fără temeii, a orientat revolta justificată a părților vătămate spre persoana inculpatei. Inculpata a fost discriminată, deoarece nu există o lege care i-ar fi interzis să execute indicațiile conducerii CGP, altor superiori în subordinea cărora se afla, să se prezinte la serviciu la 08 aprilie orele 02.00 în izolatorul CGP, să fie prezentă în încăperea în care alte persoane împuternicite au efectuat controlul corporal al persoanelor reținute, confirmate prin procesele-verbale de reținere contravențională și control personal și să asiste la efectuarea acestor măsuri procesuale la indicația superiorilor.

Sentința și decizia instanței de apel nu se bazează pe probe exacte, îndoielile și divergențele apărute nu au fost înlăturate și apreciate în modul corespunzător, iar în urma cercetării judecătorești și rejudecării cauzei, vinovăția inculpatei de săvârșirea infracțiunii imputate nu a fost confirmată incontestabil, prin ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată, existând o manifestare vădită a instanțelor de judecată în favoarea părții acuzării. Instanța de apel nu a motivat de ce a respins sau acceptat anumite argumente.

Procesul-verbal al ședinței judiciare este inexact și incomplet. Inculpata a formulat obiecții asupra acestuia, solicitând admiterea inexactităților și omisiunilor invocate. Acestea sunt confirmate și prin absența unei încheieri de respingere a obiecțiilor date.

Recurenții au mai indicat că din momentul comunicării deciziei integrale, va fi depus recursul cu motivele suplimentare.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

8.3. Și inculpatul Dovbuș Vitalie a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

Recurentul a menționat că instanța de apel și-a motivat decizia exclusiv pe declarațiile părților vătămate, respingând vădit neîntemeiat probele prezentate de partea apărării, făcând concluzii care nu sunt susținute de materialele cauzei, bazate doar pe presupuneri.

Declarațiile inculpatului urmau a fi combătute suficient de motivat pentru a fi respinse, lucru care nu a avut loc.

Proba apărării - descifrarea convorbirilor telefonice, a fost respinsă greșit de către instanță.

Acțiunea de prezentare spre recunoaștere după fotografie a fost compromisă, întrucât, la prezentarea spre recunoaștere au fost prezentate ambele părți vătămate simultan.

Instanța de apel a apreciat probele în mod subiectiv, punând date care nu se încadrează la categoria probelor în procesul penal. Ea și-a întemeiat decizia în privința aspectului prezenței lui Dovbuș V. la serviciu bazându-se pe două probe, pe care le interpretează vădit subiectiv iar pe alocuri vădit necorespunzător, astfel, s-au interpretat greșit, ba chiar s-au distorsionat probele acumulate la pagina 23-25 Vol.1 a dosarului. În asemenea împrejurări doar explicațiile părților vătămate nu pot fi considerate de instanță ca suficiente pentru stabilirea vinovăției inculpatului.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală - hotărîrea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii.

9. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor respective pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rînd, conform art. 424 alin. (2), 429 alin. (1), 430 alin. (5), 434 Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să fie motivată, să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens. Instanța de recurs, se pronunță doar în limitele motivelor invocate în recurs.

Sub acest aspect se reține că, în recursurile ordinare au fost invocate în drept de procuror și inculpatul Dovbuș Vitalie temeiurile pentru recurs stipulate în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, adică că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii (pct. 8. și 8.3 din decizie).

Totodată, în recursurile respective, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apelurile nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, care sunt erorile de drept concrete și esența faptului că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, omițîndu-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens.

Recurentul Moloșag Natalia și-a întemeiat recursul pe art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede temei pentru recursul ordinar situația cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale (pct. 8.1 din decizie).

Însă, în recursul respectiv, ignorîndu-se normele de drept nominalizate, nu sunt indicate erorile exacte de drept raportate la prevederile legale concrete, contrar cărora ar fi fost individualizată pedeapsa aplicată inculpaților, lipsind aici și motivarea ilegalității deciziei contestate în aspectul vizat.

Astfel, aceste recursuri nu întrunesc condițiile legale de conținut în partea nominalizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale procurorului, avocatului părților vătămate și inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar temeiurile care au fost indicate și în apel.

Se atestă, însă, că argumentele specificate în recursul inculpatului Dovbuș Vitalie, reproduse în pct. **8.3.** din prezenta decizie, cât și cele și indicate în recursul avocatului Mazniuc Victor și inculpatei Țurcanu Mariana că: există cauze care înlătură caracterul penal al preținsei fapte – art. 35 lit. f), 40/1 Cod penal, apărarea a cerut instanței de apel cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță, a declarațiilor părților vătămate, martorilor Jalbă T., Botnari M., Scorici O., inculpatului Dovbuș V., cercetarea și recunoașterea în calitate de corpuri delictive a proceselor verbale nr. 041786 din 08.04.2009 și nr. 041743 din 08.04.2009 ,nu există o lege care i-ar fi interzis să execute indicațiile conducerii CGP, altor superiori în subordinea cărora se afla, să se prezinte la serviciu la 08 aprilie orele 02.00 în izolatorul CGP, să fie prezentă în încăperea în care alte persoane împuternicite au efectuat controlul corporal al persoanelor reținute, confirmate prin procesele-verbale de reținere contravențională și control personal și să asiste la efectuarea acestor măsuri procesuale la indicația superiorilor, nu au fost invocate de către recurenți și în apel (pct. 3.1, 3.2, 8.2 și 8.3 din decizie).

În aspectul vizat rezultă, că aceste recursuri nu au suport legal, adică sunt vădit neîntemeiate, în raport cu motivele invocate.

În al treilea rând, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. **8. – 8.3.** din prezenta decizie, recursurile sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele de judecată au estimat circumstanțele cauzei.

În acest sens este de menționat că, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel doar privind aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei, în alt sens decît cel pe care îl propun avocatul și condamnatul, este o competență legală a acestei instanțe, care, nefiind temei de drept din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură, nici nu poate fi supusă criticii prin intermediul recursului ordinar.

În al patrulea rând, conform art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul, cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu celelalte argumente invocate în recursurile de pe rol, se atestă în mod concludent că, în corespundere cu împrejurările de fapt și de drept menționate în partea descriptivă a hotărîrilor recurate, reproduse în pct. **2.** și **7.**

din prezenta decizie, că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind infracțiunea comisă de inculpați, încadrarea juridică a acțiunilor infracționale ale acestora și pedeapsa aplicată ultimilor, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 101, 61, 75, 389 alin. (1) Cod penal, conform cărora, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, fiecare probă fiind apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovați, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților.

Pe lângă aceasta, argumentele din recursul avocatului Mazniuc Victor și inculpatei Țurcanu Mariana că în instanța de apel apărarea a solicitat cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță, declarațiile părților vătămate O.Radu, L.Radu, martorilor T. Jalbă, M.Botnari, O.Scorici, inculpatului V.Dovbuș, cercetarea și recunoașterea în calitate de corpuri delictive a proceselor verbale nr.041786 din 08.04.2009 și nr.041743 din 08.04.2009 de reținere administrativă, controlul corporal și al obiectelor persoanelor reținute, deoarece în acestea sunt expuse și adevărate circumstanțe care au importanță pentru cauză – controlul corporal al părților vătămate a fost efectuat de alte persoane dar nu de inculpați, că procesul-verbal al ședinței judiciare este inexact și incomplet fiind absentă încheierea de respingere a obiecțiilor formulate, sunt absolut neîntemeiate (*pct. 8.2 din decizie*).

Astfel, în procesul verbal al ședinței instanței de apel este consemnat că inculpata Țurcanu Mariana cât și avocatul Mazniuc Victor nu au inițiat asemenea demersuri și au afirmat că nu este necesar de a reaudia martorii și părțile vătămate (*f.d.80-81 vol.3*).

Totodată, potrivit încheierii președintelui completului de judecată, Judecătorului Iurie Melenteanu, din 31 mai 2012, obiecțiile asupra procesului-verbal al ședinței instanței de apel formulate de către inculpata Țurcanu Mariana și avocatul Mazniuc Victor au fost soluționate și respinse ca nefondate (*f.d. 193-196 vol.3*).

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile atacate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că pedeapsa stabilită inculpaților a fost motivată, individualizată și aplicată în corespundere cu prevederile legale și că recursurile ordinare sînt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursurilor înaintate în cazul în care se constată că acestea nu îndeplinesc condițiile legale de conținut și sunt vădit neîntemeiate.

Prin urmare, odată ce recursurile de pe rol nu îndeplinesc condițiile legale de conținut și sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

10. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procuror, de avocatul Moloșag Natalia în numele părților vătămate Radu Oxana și Radu Ludmila, de avocatul Mazniuc Victor, de inculpații Dovbuș Vitalie Vasile și Țurcanu Mariana Tudor, împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 iulie 2011 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2013, deoarece nu îndeplinesc condițiile legale de conținut și sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 11 octombrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Ghenadie Nicolaev

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

11 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență :

Președinte

Petru Ursache,

Judecători

Iurie Diaconu, Ghenadie Nicolaev,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare împotriva sentinței Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 15 iulie 2011 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2013, declarate de procuror, de avocatul Moloșag Natalia în numele părților vătămate Radu Oxana și Radu Ludmila, de avocatul Mazniuc Victor, de inculpații

Dovbuș Vitalie Vasile, născut la 15 mai 1976, originar și locuitor al mun. Chișinău, bd. Dacia 38, ap.96, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;

Țurcanu Mariana Tudor, născută la 28 iulie 1983 în s. Cornești, r-nul Ungheni, domiciliată în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu 22/1a, ap. 403, cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale;

În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procuror, de avocatul Moloșag Natalia în numele părților vătămate Radu Oxana și Radu Ludmila, de avocatul Mazniuc Victor, de inculpații Dovbuș Vitalie Vasile și Țurcanu Mariana Tudor, împotriva sentinței Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 15 iulie 2011 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2013, deoarece nu îndeplinesc condițiile legale de conținut și sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 09 octombrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Ghenadie Nicolaev